

bliver sagt: Forslaget i § 7 om de 4,000 Kr. gælder jo samtlige Lodder, som oprettes efter dette Forslag, baade paa magre Jorder og paa anden Jord. Det er den eneste Grænse, der er sat for disse Lodder, ligegyldig af hvilken Størrelse de ere. Jeg ser derfor ikke, hvormed Mindretallet begrunder, at det ikke ogsaa skulde være Grænsen for Lodderne ude i de magre Egne. Endringsforslag til § 5 er kun ubetydeligt og er af rent formel Natur, man har kun ombyttet Ordet „Pligthuse“ med „Husmandsbrug“, og jeg haaber, at de ærede Medlemmer, der føle sig stødte ved Ordet „Pligthuse“, ville være tilfredse med denne Redaktion; i Virkeligheden har det ingen reel Betydning, idet det med Hensyn til de Forpligtelser, der ligge paa disse Huse, vil være det samme, enten de hedde Pligthuse eller Husmandsbrug. Til § 6 er der stillet et Endringsforslag af Udvalget, gaaende ud paa, at den Bestemmelse skal udgaa, at Sogneraadene skulde tage under Overvejelse, om det anses for ønskeligt, om der i en Kommune anbringes flere Husmandslodder, saaledes som det var bestemt i Regeringsforslaget. Hele Udvalget har været enigt om, at det, at Sogneraadet skulde tage det under Overvejelse, vilde ikke være heldigt. Ganske vist mente man ikke, dette Spørgsmaal vilde have stor Betydning, idet der næppe vilde være ret mange Sogneraad, der vilde sige, at de ikke ønskede flere af disse Husmandslodder oprettede; men for saa vidt det overhovedet skulde ske, at et Sogneraad vilde være imod, at der oprettedes flere Husmandslodder, vilde man anse det for at være højt uheldigt, da det vilde kunne fremkalde Splid baade i og uden for Sogneraadet og Misfornøjelse hos de Arbejdere, der saaledes bleve udstudte. Derimod har man i samme Paragraf, at for saa vidt Sogneraadene fik med denne Sag at gøre, burde de paafe, at de købte Lodder fik en med Hensyn til Vejene hensigtsmæssig Beliggenhed. Endelig er der til § 6 stillet en Endring under Nr. 14 af et Mindretal. Jeg skal tillade mig at anbefale denne Endring, som jeg egentlig har en Følelse af, at Flertallet ikke stiller sig hynderlig uvillig over for. Sagen er nemlig den, at denne Endring er stillet i en saa lempelig Form, som det overhovedet er muligt at stille den. Det er kun under Forudsætning af, at det ikke lykkes at tilvejebringe disse Lodder paa nogen som helst anden Maade, at der saa skal kunne finde Ekspropriation af offentlig Jord Sted. Det er godtgjort i Landbokommissionens Betænkning, at det af de indkomne Besvarelser fra Sogneraadene fremgaar, at Grunden til, at Sogneraadene

mange Steder udtale Døstte om at faa disse Lodder oprettede, er den, at man ikke let har kunnet faa Jord at købe paa forskellige Egne. Derfor har Landbokommissionen ogsaa i § 7 foreslaaet, at Sogneraadene skulde træde til og forhandle med Besiddere af Fæstegods og Fæstere for at formaa dem til at afstaa Jord i det Tilfælde, man ikke kan faa den paa anden Vis. Det er gaaet ud af Regeringsforslaget, og jeg tror heller ikke, det er en Bestemmelse, der i det hele taget kan ventes at ville faa stor Betydning. Det er dog sikkert, at efter de Oplysninger, som Landbokommissionen har indhentet, er der mange Steder, navnlig i Fæsteegnene, hvor det viser sig umuligt at faa oprettet Huse. Folk rejse fra disse Egne til Selvejer egne, og derved opstaar der en Vandring fra det ene Sted til det andet, hvilket fremkalder Arbejdsløshed paa det ene Sted og Mangel paa Arbejdskraft paa det andet Sted. Det er et Forhold, der er i højeste Grad uheldigt, og det var ønskeligt, om man kunde bidrage til at faa det forandret. Endvidere vil jeg med Hensyn til denne Bestemmelse sige, at det er sikkert, at der er visse Egne i Landet, i hvilke det vil være aldeles umuligt at faa oprettet et eneste Husmandsbrug, hvis man ikke har Ekspropriationsbestemmelser. Ved Endringsforslaget under Nr. 16 har Udvalget stillet Forslag om, at det Forlangende, Regeringens Forslag stiller til dem, der søge at komme i Betragtning ved Uddeling af Huslodder, nemlig at de skulde indgive et Tilbud o. s. v., skal udgaa, idet det godt kan tænkes, at der vil være ikke saa faa Ansøgere i en enkelt Kommune, og der efter de Sommer, der foreslaas bevilgede, ikke kan tænkes oprettet mere end et Husmandsbrug i hver Kommune Landet over. Der kan ofte komme flere Andragender fra en enkelt Kommune, og det vilde da være uheldigt, om de paagældende skulde indsende Tilbud om Opførelse af Bygninger o. s. v. og i det hele taget have større Beføstning og Ulejlighed, naar de muligvis slet ikke vilde faa noget Udbytte deraf, eftersom en, højt to af Ansøgerne vil kunne komme i Betragtning. Man mente derfor at kunne lempe det saa meget som muligt, og at den vedkommende blot skulde give Meddelelse om, hvor stor Kapital han mener, der vil medgaa til disse Bygningers Opførelse. Vi antage ogsaa, at Amtskommissionen hurtig vil kunne vurdere disse Meddelelser, og det vil sikkert falde let at se, hvorvidt disse Oplysninger ere korrekte eller ej. Under Nr. 17 er der stillet et Endringsforslag af et Mindretal. Dette har Flertallet ikke kunnet tiltræde, fordi man i hvert Tilfælde i visse Egne af